

APROBAT,
PREȘEDINTE – DIRECTOR GENERAL
Dr. ing. Radu MIHALACHE

PROCEDURĂ INTERNĂ

privind raportarea internă a încălcărilor legii, efectuarea acțiunilor subsecvente și protecția avertizorilor în interes public

Entitate	Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Turbomotoare – COMOTI
Temei principal	Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, cu modificările și completările ulterioare
Aprobată prin	Decizia Președintelui-Director General nr. <u>1</u>
Ediția/Revizia	Ediția I / Revizia 0
Data intrării în vigoare	

1. Scop

Prezenta procedură stabilește cadrul unitar aplicabil în cadrul Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare Turbomotoare – COMOTI pentru primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea acțiunilor subsecvente și soluționarea raportărilor interne privind încălcări ale legii, precum și măsurile necesare pentru protejarea avertizorilor în interes public, a persoanelor vizate și a terților menționați în raportare.

2. Domeniul de aplicare

Procedura se aplică raportărilor referitoare la încălcări ale legii care s-au produs sau sunt susceptibile să se producă în cadrul COMOTI ori în legătură cu activitatea acestuia și pentru care informațiile au fost obținute într-un context profesional, inclusiv în cadrul proiectelor de cercetare-dezvoltare-inovare, contractelor, procedurilor de achiziție, relațiilor cu furnizorii, subcontractanții, partenerii de consorțiu ori beneficiarii.

Pot utiliza canalul intern, în condițiile Legii nr. 361/2022, salariații și foștii salariați COMOTI, persoanele aflate în proces de recrutare sau în negocieri precontractuale, membrii organelor de administrare, conducere ori supraveghere, voluntarii și stagiarilor, persoanele care desfășoară activități independente, precum și persoanele care lucrează sub supravegherea și conducerea contractanților, subcontractanților și furnizorilor. Protecția se aplică și raportărilor efectuate anonim, în condițiile legii.

Raportările anonime se examinează și se soluționează în măsura în care conțin indicii referitoare la încălcări ale legii. Lipsa numelui, prenumelui, datelor de contact ori semnăturii nu constituie, prin ea însăși, motiv de clasare.

În contextul specific COMOTI, pot face obiectul raportării, fără caracter limitativ, încălcări privind integritatea și prevenirea mitei și corupției, conflictele de interese, fraudă, achizițiile publice, gestionarea fondurilor publice sau europene, protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene, protecția mediului, siguranța și conformitatea produselor, protecția datelor și securitatea sistemelor informatice, precum și alte abateri disciplinare, contravenții ori infracțiuni sau fapte care contravin obiectului ori scopului legii, în sensul art. 3 pct. 1 din Legea nr. 361/2022.

Prezenta procedură nu se aplică raportărilor privind încălcări ale normelor în materia achizițiilor publice din domeniile apărării și securității naționale atunci când acestea intră sub incidența art. 346 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. De asemenea, procedura nu derogă de la regimul juridic privind informațiile clasificate, secretul profesional al avocatului, confidențialitatea informațiilor medicale, caracterul secret al deliberărilor judiciare sau normele de procedură penală. În asemenea situații se aplică regimul special prevăzut de lege.

3. Baza legală și documente de referință

Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, cu modificările și completările ulterioare; Regulamentul (UE) 2016/679 și Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a

acestui; Regulamentul de organizare și funcționare al COMOTI; decizia Președintelui-Director General privind persoana desemnată; celelalte proceduri interne aplicabile, în măsura în care nu contravin Legii nr. 361/2022.

4. Termeni și principii

Termenii «avertizor în interes public», «raportare», «raportare internă», «raportare externă», «persoană vizată prin raportare», «represalii», «acțiuni subsecvente», «informare» și «persoană desemnată» au înțelesul prevăzut de art. 3 din Legea nr. 361/2022.

Procedura se aplică cu respectarea principiilor prevăzute de art. 4 din Legea nr. 361/2022, precum și a cerințelor de legalitate, responsabilitate, imparțialitate, independență funcțională, confidențialitate, proporționalitate, protecție a datelor și bună administrare. Examinarea unei raportări nu echivalează cu stabilirea vinovăției persoanei vizate și nu substituie competențele organelor disciplinare, de control, de cercetare penală sau ale altor autorități competente.

5. Persoana desemnată și independența funcțională

Persoana desemnată la nivelul COMOTI se stabilește prin decizia Președintelui-Director General. În exercitarea atribuțiilor prevăzute de Legea nr. 361/2022 și de prezenta procedură, persoana desemnată acționează cu imparțialitate și independență funcțională și nu poate primi instrucțiuni cu privire la concluzia sau soluția concretă a unei raportări.

Persoana desemnată primește și înregistrează raportările, confirmă primirea, efectuează examinarea preliminară și acțiunile subsecvente, solicită clarificări atunci când este necesar, informează avertizorul și conducerea în condițiile legii, administrează registrul electronic și statisticile, asigură confidențialitatea și propune ori dispune, în limitele competenței, măsurile necesare pentru soluționare.

Dacă persoana desemnată este persoană vizată prin raportare, are un conflict de interese ori există împrejurări obiective care îi afectează imparțialitatea sau independența, aceasta nu instrumentează raportarea și solicită desemnarea, prin act scris, a unei alte persoane pentru cauza respectivă. Dacă natura raportării face imposibilă o soluționare internă independentă sau există un risc real de represalii ori de compromitere a verificărilor, avertizorului i se aduc la cunoștință canalele externe competente, fără a-i fi limitat dreptul de a le utiliza în mod direct.

6. Canalele interne de raportare COMOTI

COMOTI asigură în orice moment cel puțin un mijloc de raportare accesibil. Raportarea poate fi transmisă în format electronic la adresa marian.popescu@comoti.ro; în scris, pe suport hârtie, prin depunere la registratură ori prin poștă/curier, în plic închis cu mențiunea „CONFIDENȚIAL – AVERTIZOR ÎN INTERES PUBLIC – A se transmite exclusiv persoanei desemnate”, la sediul COMOTI; sau prin întâlnire față în față cu persoana desemnată, la cererea avertizorului.

Raportarea primită din eroare de o altă persoană sau structură COMOTI, inclusiv la o adresă generală de e-mail, se transmite de îndată persoanei desemnate, fără multiplicare și fără divulgarea conținutului. Persoana care a primit-o din eroare este ținută de obligația de confidențialitate și, după transmitere, nu păstrează copii decât dacă există o obligație legală distinctă.

În cazul raportărilor pe suport hârtie depuse la registratura generală, plicul nu se deschide. Registratura poate atribui un număr administrativ de intrare exclusiv pentru trasabilitatea documentului exterior, fără consemnarea obiectului raportării ori a altor informații confidențiale, și transmite plicul, de îndată, persoanei desemnate. Numărul registraturii generale nu substituie numărul unic atribuit raportării în registrul electronic special prevăzut de art. 7 din Legea nr. 361/2022.

7. Conținutul raportării

Raportarea cuprinde, în măsura în care informațiile sunt cunoscute și disponibile avertizorului: numele și prenumele, datele de contact, contextul profesional în care au fost obținute informațiile, persoana vizată, dacă este cunoscută, descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii, perioada sau data faptelor, probele disponibile, data și semnătura, după caz. Formularul din anexa nr. 1 are caracter orientativ și nu condiționează valabilitatea raportării.

8. Primirea, înregistrarea și registrul electronic

La primire, persoana desemnată atribuie raportării un număr unic în registrul electronic al raportărilor. Registrul special este distinct de registratura generală a institutului și reprezintă evidența legală prevăzută de art. 7 din Legea nr. 361/2022. Accesul la registru este permis numai persoanei desemnate și, după caz, persoanelor autorizate în mod expres și pentru strictul necesar soluționării.

Registrul cuprinde cel puțin data primirii, numele și prenumele avertizorului dacă sunt cunoscute, datele de contact, obiectul raportării și modalitatea de soluționare. Se pot evidenția suplimentar numărul unic, data confirmării, principalele acțiuni subsecvente, termenele de informare și data închiderii, fără extinderea nejustificată a datelor cu caracter personal.

Dacă există date de contact, confirmarea primirii se transmite avertizorului în cel mult 7 zile calendaristice de la primirea raportării.

9. Întâlnirea față în față

În cazul întâlnirii față în față, se întocmește proces-verbal de consemnare, iar avertizorului i se oferă posibilitatea de a verifica, rectifica și confirma prin semnătură conținutul. Dacă avertizorul nu consimte la transcriere sau înregistrare, este îndrumat să raporteze în scris.

10. Examinarea preliminară

Persoana desemnată verifică dacă sesizarea intră în domeniul de aplicare al Legii nr. 361/2022, dacă informațiile au fost obținute într-un context profesional și dacă acestea permit efectuarea unor acțiuni subsecvente. Această etapă nu presupune stabilirea anticipată a vinovăției persoanei vizate și nici calificarea definitivă a naturii juridice a faptelor.

Dacă raportarea nu conține elementele necesare, altele decât datele de identificare ale avertizorului, persoana desemnată solicită completarea acesteia în termen de 15 zile, atunci când comunicarea este posibilă. Raportarea anonimă care nu conține informații suficiente pentru analiză și soluționare se clasează în condițiile art. 11 din Legea nr. 361/2022.

Dacă informațiile comunicate nu intră în domeniul Legii nr. 361/2022, dar pot face obiectul unei alte proceduri interne ori al competenței unei autorități, persoana desemnată informează raportorul, atunci când este posibil, și stabilește conduita ulterioară cu respectarea confidențialității și a temeiului legal pentru orice transmitere. Calificarea unei sesizări în afara Legii nr. 361/2022 nu justifică divulgarea necontrolată a identității raportorului.

11. Acțiuni subsecvente și verificări

În funcție de natura, gravitatea și urgența faptelor, acțiunile subsecvente pot include analiza documentelor și evidențelor, solicitarea de informații sau documente de la structurile COMOTI, solicitarea de clarificări avertizorului, solicitarea unui punct de vedere persoanei vizate atunci când aceasta nu periclitează verificările, consultarea structurilor de specialitate, propunerea unor verificări distincte și sesizarea structurilor sau autorităților competente. Atunci când există indicii privind săvârșirea unei infracțiuni, fapte de corupție ori alte fapte pentru care legea stabilește competența unei autorități externe, persoana desemnată procedează potrivit obligațiilor legale aplicabile, fără a efectua acte care ar putea compromite probele ori o investigație oficială.

Solicitările interne se formulează potrivit principiului „necesității de a cunoaște”, astfel încât identitatea avertizorului și informațiile care permit identificarea acestuia să nu fie divulgate decât dacă există temei legal și numai în limitele strict necesare. Structurile COMOTI acordă sprijin persoanei desemnate în limitele competențelor lor, fără a prelua administrarea canalului intern și fără a solicita acces la identitatea avertizorului în lipsa unei necesități legale.

12. Informarea avertizorului

Avertizorul este informat cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente în cel mult 3 luni de la data confirmării primirii sau, dacă primirea nu a fost confirmată, de la expirarea termenului de 7 zile calendaristice prevăzut pentru confirmare.

Ulterior, avertizorul este informat ori de câte ori sunt înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente, cu excepția cazului în care informarea ar putea periclita desfășurarea acestora. La final, avertizorului i se comunică modalitatea de soluționare, dacă există date de contact.

13. Soluționarea, conexarea și clasarea

La finalizarea examinării, persoana desemnată întocmește o notă/raport de soluționare care cuprinde obiectul raportării, verificările efectuate, constatările, concluziile, măsurile propuse sau dispuse în limitele competenței, structurile ori autoritățile sesizate și modalitatea de informare a avertizorului. Nota/raportul nu stabilește răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, aceasta revenind organelor competente potrivit legii.

Raportarea se clasează în cazurile prevăzute de art. 11 din Legea nr. 361/2022. Raportările cu același obiect se conexează. O nouă raportare cu același obiect, fără informații suplimentare care să justifice acțiuni diferite, poate fi clasată.

Persoana desemnată poate decide încheierea procedurii dacă, după examinare, constată că încălcarea este în mod clar minoră și nu necesită acțiuni subsecvente suplimentare. Soluția de clasare se comunică avertizorului, când comunicarea este posibilă, cu indicarea temeiului legal.

14. Confidențialitatea

Identitatea avertizorului și orice informație care ar permite identificarea directă sau indirectă sunt confidențiale. Divulgarea este permisă numai cu consimțământul expres al avertizorului sau atunci când reprezintă o obligație impusă de lege, cu respectarea condițiilor și limitelor prevăzute de aceasta. Aceeași exigență se aplică, în limitele prevăzute de lege, identității persoanei vizate și terților menționați în raportare.

Când divulgarea este impusă de lege, avertizorul este informat anterior, în scris, cu privire la divulgare și motive, cu excepția cazului în care informarea ar periclita investigațiile sau procedurile judiciare.

Informațiile care constituie secrete comerciale, know-how, rezultate de cercetare nepublicate, documentații tehnice, invenții, cereri de brevet, drepturi de proprietate intelectuală sau alte informații sensibile ale COMOTI ori ale partenerilor se utilizează exclusiv în măsura necesară soluționării raportării și se protejează împotriva accesului ori divulgării neautorizate. Prezenta procedură nu conferă persoanei desemnate ori altor persoane un drept de acces la informații pentru care nu dețin autorizarea legală necesară.

15. Protecția datelor și păstrarea evidențelor

Preluarea datelor cu caracter personal necesare aplicării prezentei proceduri se realizează în principal pentru îndeplinirea obligațiilor legale care revin COMOTI, în condițiile art. 6 alin. (1) lit. c) din Regulamentul (UE) 2016/679 și ale Legii nr. 361/2022. Categoriile speciale de date se prelucrează numai dacă există un temei legal aplicabil. Datele trebuie să fie adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar; datele vădit nerelevante nu se colectează sau, dacă au fost colectate accidental, se elimină fără întârzieri nejustificate. Consimțământul avertizorului este solicitat numai în situațiile în care legea îl prevede expres, precum înregistrarea unei conversații.

Raportările și evidența acestora se păstrează 5 ani, cu respectarea confidențialității. După expirarea perioadei de păstrare, acestea se distrug, indiferent de suport, cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile.

16. Protecția împotriva represaliilor

Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorului în interes public ca urmare a raportării sau divulgării publice efectuate în condițiile legii. Interdicția privește inclusiv măsuri directe ori indirecte cu caracter profesional sau patrimonial, precum sancționarea, concedierea, retrogradarea, diminuarea nejustificată a veniturilor, evaluarea negativă, intimidarea, hărțuirea, discriminarea ori alte dezavantaje determinate de raportare. Protecția se extinde, în condițiile Legii nr. 361/2022, și asupra facilitatorilor, persoanelor terțe aflate în legătură cu avertizorul și celorlalte categorii protejate.

Nicio structură COMOTI și nicio persoană cu atribuții de conducere nu poate dispune, aplica sau tolera măsuri prejudiciabile determinate de raportare. Protecția legală nu împiedică angajarea răspunderii pentru fapte distincte, fără legătură cu raportarea.

17. Drepturile persoanei vizate

Persoana vizată beneficiază de prezumția de nevinovăție, de dreptul la apărare și de protecția identității pe durata acțiunilor subsecvente, în condițiile legii. Informarea acesteia și accesul la date se realizează astfel încât să nu fie compromisă verificarea și să nu fie divulgată nelegal identitatea avertizorului.

18. Raportarea externă și divulgarea publică

Utilizarea canalului intern COMOTI nu exclude utilizarea canalului extern. Avertizorul poate alege între canalul intern și canalul extern, inclusiv în considerarea existenței unui risc de represalii sau a imposibilității remedierii eficiente a încălcării prin canalul intern. Nicio prevedere a prezentei proceduri nu poate fi interpretată ca instituind obligația parcurgerii prealabile a canalului intern.

COMOTI furnizează informații clare și ușor accesibile privind raportarea externă către Agenția Națională de Integritate și, după caz, către alte autorități competente ori către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii Europene. Divulgarea publică se realizează numai în condițiile Legii nr. 361/2022.

19. Informarea conducerii COMOTI

Președintele-Director General este informat cu privire la modalitatea de soluționare a raportării, potrivit art. 10 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 361/2022, cu respectarea strictă a confidențialității și, de regulă, fără indicarea identității avertizorului ori a datelor care ar permite identificarea acestuia, dacă dezvăluirea nu este necesară și permisă de lege. Informarea managerială nu conferă conducerii drept de acces la registrul special și nici competența de a dicta soluția unei raportări. Dacă raportarea îl vizează pe Președintele-Director General, informarea se face către ceilalți membri ai Consiliului de administrație.

20. Securitatea informațiilor

Accesul la registrul electronic, raportări și documentele aferente este restricționat tehnic și organizatoric. Contul de e-mail utilizat pentru raportări se configurează fără redirecționare automată către liste sau căsuțe poștale generale, cu autentificare securizată și acces limitat persoanei desemnate. Documentele pe suport hârtie se păstrează în spațiu securizat, iar documentele electronice în locații cu acces controlat și, atunci când infrastructura permite, cu jurnalizarea accesului.

Copierea, multiplicarea, redirecționarea sau stocarea documentelor în afara circuitului stabilit este interzisă, cu excepția situațiilor necesare soluționării și autorizate potrivit prezentei proceduri.

21. Evidență și statistici

Persoana desemnată menține statisticile prevăzute de art. 7 din Legea nr. 361/2022. Datele statistice și informările manageriale se prezintă, pe cât posibil, agregat sau anonimizat, astfel încât să nu permită identificarea avertizorului.

22. Informarea personalului

Procedura, identitatea persoanei desemnate și mijloacele de raportare se aduc la cunoștința fiecărui angajat prin afișare pe pagina de internet a COMOTI și la sediu, într-un loc vizibil și accesibil. Structura de resurse umane și celelalte structuri competente sprijină informarea personalului, inclusiv la angajare și ori de câte ori intervin modificări relevante, fără a avea acces la conținutul raportărilor. Informarea va evidenția interdicția represaliilor și posibilitatea utilizării canalelor externe.

23. Răspundere

Încălcarea obligațiilor prevăzute de Legea nr. 361/2022 și de prezenta procedură poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală. Sunt interzise împiedicarea raportării, încălcarea confidențialității și represaliile.

24. Dispoziții finale

Procedura intră în vigoare la data aprobării prin decizia Președintelui-Director General al INCD Turbomotoare – COMOTI. Procedura se revizuieste ori de câte ori intervin modificări legislative, organizatorice sau tehnice relevante, precum și atunci când experiența aplicării evidențiază necesitatea unor clarificări. Persoana desemnată urmărește actualitatea informațiilor privind canalul extern al Agenției Naționale de Integritate.

Anexele nr. 1-7 fac parte integrantă din prezenta procedură.

B-dul Iuliu Maniu 220D, 061126, București, sector 6, OP 76, CP 174, Tel: 021 4340198, Fax: 021 4340241, contact@comoti.ro, www.comoti.ro
Reg. Com. J1997004880404, Cod fiscal: RO445238

ANEXA nr. 1 – Formular orientativ de raportare internă

Nume și prenume (opțional pentru raportarea anonimă):

.....

Date de contact:

.....

Context profesional:

.....

Persoana/persoanele vizate:

.....

Descrierea faptelor și perioada:

.....

Probe/documente disponibile:

.....

Alte persoane care pot furniza informații:

.....

Risc de represalii / represalii deja suportate:

.....

.....

Categoria orientativă a faptei (dacă poate fi indicată): mită/corupție; fraudă; conflict de interese; achiziții; fonduri publice/UE; date/securitate IT; mediu/siguranță; altă încălcare a legii:

Data și semnătura, după caz:

.....

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU CERCETARE

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE - DEZVOLTARE
TURBOMOTOARE - COMOTI**

B-dul Iuliu Maniu 220D, 061126, București, sector 6, OP 76, CP 174, Tel: 021 4340198, Fax: 021 4340241, contact@comoti.ro, www.comoti.ro
Reg. Com. J1997004880404, Cod fiscal: RO445238

ANEXA nr. 2 – Registrul electronic al raportărilor – câmpuri minime

Nr.	Data	Avertizor/contact	Obiect	Confirmare	Acțiuni/stadiu	Soluționare
-----	------	-------------------	--------	------------	----------------	-------------

ANEXA nr. 3 – Model confirmare de primire

Vă confirmăm primirea, la data de _____, a raportării privind posibile încălcări ale legii, înregistrată în registrul intern cu nr. _____. Raportarea va fi examinată potrivit Legii nr. 361/2022 și procedurii interne COMOTI. Identitatea dumneavoastră și informațiile care ar permite identificarea directă sau indirectă sunt protejate în condițiile legii.

Persoana desemnată,

ANEXA nr. 4 – Model informare privind stadiul acțiunilor subsecvente

Referitor la raportarea nr. _____/_____, vă informăm că au fost întreprinse/continuuă următoarele categorii de acțiuni subsecvente: [descriere succintă, fără informații care ar periclita verificările].

Persoana desemnată,

ANEXA nr. 5 – Model notă/raport de soluționare

Nr. și data raportării: _____

Obiect: _____

Încadrarea în Legea nr. 361/2022: _____

Acțiuni subsecvente: _____

Documente analizate: _____

Constatări: _____

Concluzii: _____

Măsuri propuse/dispuse: _____

Structuri/autorități sesizate: _____

Informarea avertizorului: _____

Data închiderii: _____

Persoana desemnată, _____

ANEXA nr. 6 – Declarație de confidențialitate

Subsemnatul(a) _____, având funcția _____, declar că am fost informat(ă) cu privire la caracterul confidențial al informațiilor la care am acces în legătură cu raportarea internă nr. _____. Mă oblig să nu divulg identitatea avertizorului, a persoanei vizate ori a terților și să nu utilizez informațiile în alt scop decât cel pentru care mi-au fost comunicate, cu respectarea Legii nr. 361/2022 și a procedurii interne COMOTI.

Data: _____ Semnătura: _____

ANEXA nr. 7 – Informare privind canalele de raportare și protecția avertizorilor

Raportările interne privind încălcări ale legii pot fi transmise către persoana desemnată la nivelul COMOTI, Popescu Marian Tedi – consilier juridic: în format electronic la marian.popescu@comoti.ro; pe suport hârtie, în plic închis marcat „CONFIDENȚIAL – AVERTIZOR ÎN INTERES PUBLIC – A se transmite exclusiv persoanei desemnate”, la sediul COMOTI; sau prin întâlnire față în față, la cererea avertizorului.

Raportarea poate fi nominală sau anonimă. O raportare anonimă se examinează și se soluționează în măsura în care conține indicii referitoare la încălcări ale legii. Confirmarea primirii se transmite, dacă există date de contact, în cel mult 7 zile calendaristice, iar informarea privind stadiul acțiunilor subsecvente se face în termen de cel mult 3 luni, în condițiile legii.

Avertizorul poate utiliza direct canalul extern al Agenției Naționale de Integritate sau al altei autorități competente ori, după caz, al instituțiilor, organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii Europene. Raportarea către Agenția Națională de Integritate se poate face prin platforma Avertizori361 (<https://avertizori.integritate.eu>), prin poștă, la adresa B-dul Lascăr Catargiu nr. 15, sector 1, cod poștal 010661, București, în atenția Direcției Avertizori în interes public, ori personal, la sediul Agenției, cu programare prealabilă. Utilizarea canalului intern COMOTI nu constituie o condiție prealabilă pentru raportarea externă.

Identitatea avertizorului și informațiile care ar permite identificarea directă sau indirectă sunt confidențiale în condițiile legii. Represaliile împotriva avertizorului și a celorlalte persoane protejate sunt interzise.

Întocmit,
Persoana desemnată
Popescu Marian Tedi